

Finanslovsaftalen er kun et lille skridt i den rigtige retning

Sørensen, Peter Birch; Rosholm, Michael; Whitta-Jacobsen, Hans Jørgen; Amundsen, Eirik S

Published in:
Dagbladet Information

Publication date:
2009

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Sørensen, P. B., Rosholm, M., Whitta-Jacobsen, H. J., & Amundsen, E. S. (2009). Finanslovsaftalen er kun et lille skridt i den rigtige retning. *Dagbladet Information*, 20, 1. sektion.

Finanslovsaftalen er kun et lille skridt i den rigtige retning

Af Peter Birch Sørensen, Michael Rosholm, Hans Jørgen Whitta-Jacobsen og Eirik Schrøder Amundsen, Det Økonomiske Råds formandskab

Finanslovsaftalen for 2010 puster kun lidt ekstra liv i dansk økonomi. Frygten for store underskud bør ikke stå i vejen for en noget større saltvandsindsprøjtning. Krisen bør heller ikke stå i vejen for nye strukturreformer – snarere tværtimod.

Dansk økonomi står midt i det største økonomiske tilbageslag siden Anden Verdenskrig. Arbejdsløshedskøen vil blive længere de kommende år. Med næste års finanslov gennemfører regeringen en række tiltag, som dæmper stigningen i arbejdsløsheden – vi havde dog håbet, at regeringen ville sætte mere gang i økonomien.

I den seneste vismandsrapport foreslog vi, at regeringen skulle gennemføre yderligere finanspolitiske tiltag, som øger den samlede produktion med mindst ½ procent i 2010. Det kunne være opnået ved at fremrykke offentlige investeringer for 10 mia. kr. Den nye finanslovsaftale er et skridt i den rigtige retning, men desværre kun et lille skridt.

Mere stimulans

I øjeblikket går det dårligt for dansk økonomi. Derfor falder skatteindtægterne, mens udgifterne til dagpenge og kontanthjælp stiger. De kommende underskud bør dog ikke stå i vejen for en midlertidig økonomisk saltvandsindsprøjtning.

Fremrykning af f.eks. reparationsarbejder, der alligevel skal gennemføres på et senere tidspunkt, vil kun give en beskedent meromkostning for statskassen i form af en kort periode med øgede renteudgifter. En forøgelse af de offentlige udgifter et enkelt år eller to, som modsvares af en tilsvarende strammere finanspolitik, når der igen kommer damp under økonomien, vil altså ikke få nævneværdig effekt på det offentliges evne til at finansiere fremtidige udgifter. Det skal dog understreges, at enhver lempelse bør være midlertidig og følges op af stramninger, efterhånden som økonomien kommer ind i et opsving.

Reformer skal lukke hul

Allerede inden den aktuelle krise brød ud, stod det klart, at vi på længere sigt mangler penge i statskassen, bl.a. fordi der hen ad vejen bliver flere pensionister og færre i arbejdsstyrken til at forsørge dem. Dertil kommer, at den offentlige sektors økonomi er blevet permanent forværret de senere år. Gennem det seneste opsving har regeringen således øget udgifterne og sænket skatterne. Samtidig er den nuværende krise med til at øge den offentlige gæld, og dermed øges renteudgifterne. Derfor har vi nu et større permanent hul i statskassen end for bare få år siden.

I det perspektiv hjælper det ikke meget at lægge f.eks. 10 milliarder kroner til side i et enkelt år. Der er behov for økonomiske reformer, og det er helt oplagt at tage fat på Arbejdsmarkedskommissionens forslag. De peger hovedsageligt på efterlønsordningen, som er en dyr ordning, der giver raske ældre mulighed for at trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet.

Vent og se-strategi

Der er ingen grund til at holde reformpause nu – snarere tværtimod. Nye reformer,

der på længere sigt lukker hullet i statskassen, vil sende et signal om, at vi i Danmark har kontrol over tingene. Det kan få folk til at bruge flere af deres skattelettelser og SP-penge nu i stedet for at gemme dem til den dag, hvor beslutningstagerne indser, at der mangler penge i statskassen. På den måde kan en troværdig langsigtet plan øge effekten af den kortsigtede finanspolitik. Reforme, der vedtages nu, men har en gradvis indfasning, vil først for alvor få virkning, når krisen aftager.

Regeringen har anlagt en vent-og-se strategi, både med hensyn til den kortsigtede ledighedsudvikling og med hensyn til reforme, der kan sikre den langsigtede finansiering. På et tidspunkt bliver det for sent at gøre noget ved den stigende ledighed. Offentlige investeringe kan ikke bare gennemføres fra den ene dag til den anden. De skal først igennem Folketinget, og derefter skal der et planlægningsarbejde i gang, før det første spadestik kan tages. Desuden vokser behovet for reforme jo længere tid, der går.

Vi anbefaler en tostrengt strategi: Finanspolitiske lempelser, der reducerer arbejdsløsheden sammen med strukturreforme, der sikre den langsigtede finanspolitiske holdbarhed. Reformerne vil skabe troværdighed omkring finanspolitikken, og det giver større råderum til at stimulere økonomien på kort sigt.

Danish Economic Councils

Amaliegade 44 - DK-1256 København K - Danmark - Tel. +45 33 44 58 00 - E-Mail: dors@dors.dk